
**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
PROGRAMU SENIORALNEGO
DLA GMINY WEJHEROWO
NA LATA 2021-2024
STYCZEŃ – GRUDZIEŃ 2021**

Opr. Barbara Kreft

**Gminny Ośrodek
Pomocy Społecznej
Wejherowo**

SPIS TREŚCI

---

1. Wstęp	2
2. Poprawa jakości i poziomu życia osób starszych dla godnego starzenia się poprzez aktywność społeczną	2
3. Podsumowanie	5

1. WSTĘP

Uchwałą Rady Gminy Wejherowo Nr XXII/281/2020 z dnia 28 GRUDNIA 2020 r. przyjęto do realizacji Program Senioralny dla Gminy Wejherowo na lata 2021-2024. Opracowanie i realizacja Programu Senioralnego wynika przede wszystkim z kierunków interwencji dla poszczególnych obszarów ujętych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Wejherowo na lata 2021-2026, a także rekomendacji jakie zostały wypracowane w Ocenie zasobów pomocy społecznej Gminy Wejherowo za rok 2020. Dokument jest spójny z założeniami Długofalowej Polityki Senioralnej w Polsce na lata 2014-2020 oraz Strategii Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego na lata 2013-2020.

Nadrzędnym celem programu jest poprawa jakości życia osób starszych poprzez uzyskanie wsparcia w utrzymaniu samodzielności i niezależności oraz włączeniu się w aktywizację społeczną i integrację ze środowiskiem lokalnym. Program jest finansowany ze środków samorządowych. Na realizację Programu w 2021 roku zaplanowano kwotę 24 668 zł.

Działania przewidziane w programie zaplanowane są w oparciu o priorytety wskazane w Uchwale nr 239 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej osób starszych na lata 2014-2020.

2. POPRAWA JAKOŚCI I POZIOMU ŻYCIA OSÓB STARSZYCH DLA GODNEGO STARZENIA SIĘ POPRZEC AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNĄ

W ramach działań na rzecz poprawy aktywności społecznej osób starszych w roku 2021 kontynuowano różne formy edukacji formalnej i poza formalnej, które pozwoliły na aktywne włączenie się w życie społeczności lokalnych.

Rozpoczęte w 2019r. oraz 2020r. działania, m.in. kontynuacja działalności Klubu Seniora w Bieszkowicach, rozwój wolontariatu opiekuńczego, działania organizacji czasu wolnego i integracji ze środowiskiem lokalnym również w ramach wymiany międzypokoleniowej nie zostały całościowo zrealizowane przez wzgląd na sytuację epidemiologiczną w kraju i na świecie spowodowaną pandemią COVID-19.

Należy wskazać, iż działalność Klubu Seniora w Bieszkowicach, w związku z trwającym zagrożeniem epidemicznym oraz zgodnie z wprowadzonymi ograniczeniami i obowiązującymi wytycznymi Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia oraz Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, czasowo była zawieszona. Mimo powyższego pracownicy ośrodka pozostawali w stałym kontakcie z uczestnikami klubu, zwłaszcza wykorzystując formy komunikowania się na odległość i rozmowy telefoniczne. W okresie od stycznia do grudnia odbyło się 25 spotkań, łącznie 52 godziny zajęć przez okres 7 miesięcy. W spotkaniach uczestniczyło 13 seniorów. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu po 2 godziny. Tematyka spotkań dostosowywana była do zainteresowań, potrzeb i możliwości uczestników. Między innymi odbywały się zajęcia plastyczne np. decoupage, własnoręczne robienie pisanek i bombek, gry w karty oraz planszowe. Klub stał się również miejscem spotkań i rozmów dla seniorów. Podczas spotkań zapewniany był drobny poczęstunek. W ramach Programu Senioralnego zatrudniono Wychowawcę kierującego działalnością Klubu. Ponadto Klub doposażono w różnego rodzaju gry oraz artykuły artystyczne zgodnie z potrzebami osób uczestniczących w zajęciach.

W ramach tworzenia warunków dla rozwoju różnych form aktywności osób starszych w tym aktywności turystyczno-rekreacyjnej oraz udziału w zajęciach w obszarze kultury zaplanowano w 2021r. realizację 2 wycieczek integracyjnych, a także udział w seansie filmowym z okazji Ogólnopolskiego Dnia Seniora w Wejherowskim Centrum Kultury wraz z poczęstunkiem. Ze względu na pandemię zadania te zrealizowano częściowo. Zorganizowano tylko 1 wycieczkę integracyjną dla seniorów gminy Wejherowo.

W wycieczce uczestniczyło 29 seniorów wraz z 2 opiekunami. W ramach zorganizowanego wyjazdu udano się do Puckiej Manufaktury szkła PuckGlass, gdzie uczestnicy nie tylko podziwiali wspaniałe wyroby rękodzieła ale również uczestniczyli w pokazie dmuchania szkła artystycznego wraz z obróbką. Ponadto seniorzy mieli możliwość uczestniczenia w warsztatach własnej kreatywnej twórczości, gdzie samodzielnie tworzyli własne arcydzieła.

Rada Gminy Wejherowo dążąc do podwyższenia bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców w dniu 28 grudnia 2020 roku przyjęła uchwałę Nr XXII/277/2020 w sprawie kontynuacji Programu Ostonowego Gminy Wejherowo na lata 2021-2023 "Teleopieka dla potrzebujących". Program "Teleopieka dla potrzebujących" odpowiada na zdefiniowane problemy i wpisuje się w główny cel polityki senioralnej w obszarze zdrowie i samodzielność, poprzez tworzenie warunków dla jak najdłuższego utrzymywania dobrego stanu zdrowia i autonomii. W roku 2021 zapewniono bezpłatny dostęp do usług całodobowego monitoringu stanu zdrowia i korzystania z systemu alarmowego w przypadku zagrożenia życia dla 10 osób, niesamodzielnych, samotnych, starszych, niepełnosprawnych i najbardziej potrzebujących mieszkańców Gminy. W okresie sprawozdawczym odbiorcami tego programu byli klienci Ośrodka korzystający ze wsparcia w postaci zasiłków stałych i usług opiekuńczych. Opłacono abonament telefoniczny dla odbiorców usługi na kwotę 4 224,00 zł.

Ponadto na terenie Gminy Wejherowo w dalszym ciągu kontynuowana jest akcja społeczna „Pudełko życia” przeznaczona dla osób samotnie zamieszkujących, starszych, niepełnosprawnych. Projekt ma na celu usprawnienie udzielania pomocy, interwencji ratowników medycznych. Akcja polega na przekazaniu przez pracowników GOPS osobom starszym specjalnego pudełka, w którym umieszczona zostanie ankieta dotycząca m.in. stanu zdrowia, przyjmowanych leków, skłonności do uczuleń itd. danych kontaktowych do najbliższych członków rodziny, znajomych, których należy powiadomić w razie potrzeby. W pudełku można również umieścić wszelkie wypisy ze szpitali czy zaświadczenia lekarskie informujące o obecnym stanie zdrowia. Pudełko musi zostać umieszczone w wyznaczonym wcześniej, jednakowym dla wszystkich miejscu, np. lodówce. O akcji „Pudełko życia” poinformowane zostały służby ratunkowe jednostek medycznych działających na terenie Gminy i służby mundurowe. W 2021 roku przekazano 49 „Pudełek Życia” seniorom mieszkającym na terenie naszej gminy.

W okresie sprawozdawczym kontynuowano działalność Lokalnego Wolontariatu Opiekuńczego, którego celem jest:

- pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, w szczególności osobom niepełnosprawnym, starszym, przewlekle chorym, rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych;
- rozwój i promocja idei wolontariatu na terenie Gminy Wejherowo;
- kształtowanie pozytywnych postaw członków społeczności lokalnej w stosunku do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W okresie sprawozdawczym zawarto 2 porozumienia z wolontariuszami. Wolontariusze wspierali działalność Placówki Wsparcia Dziennego w Warszkwie oraz osoby starsze na terenie gminy. Należy zaznaczyć, że nie w każdym przypadku pracy wolontarystycznej zawierane było porozumienie z wolontariuszem. W Międzynarodowym Dniu Wolontariusza 5 grudnia z uwagi na panujące obostrzenia związane z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się koronawirusa zrezygnowano z organizacji grupowego spotkania z wolontariuszami. W ramach uznania przekazano lokalnym wolontariuszom podziękowania Dyrektora GOPS chcąc w ten sposób wyrazić wdzięczność za ich wkład włożony na rzecz społeczności gminnej i bezinteresowne zaangażowanie. W ramach podziękowań zakupiono upominki w postaci książek dla 8 wolontariuszy. Warto podkreślić, iż wolontariat przynosi korzyści nie tylko osobom potrzebującym, ale jest również szansą dla wolontariuszy nabycia często pierwszych doświadczeń zawodowych, umiejętności pracy w zespole. Otwiera drogę do poznania samego siebie odkrycia własnej wrażliwości i uczucia odpowiedzialności za siebie i innych. Przede wszystkim jednak wolontariat jest okazją do zrobienia czegoś dobrego dla drugiego człowieka, co już samo w sobie stanowi olbrzymią satysfakcję. W związku z powyższym propagowanie wolontariatu wśród

społeczności lokalnej jest działaniem niezwykle ważnym, które planujemy kontynuować w kolejnych latach.

W ramach realizacji Programu Senioralnego zaplanowane zajęcia z dziećmi w wieku przedszkolnym z Samorządowego Przedszkola w Gościnnie pt. „Godzinka dla malucha” mające na celu rozwój aktywności osób starszych poprzez udział w wolontariacie, polegające na czytaniu przez seniorów bajek przedszkolakom nie odbyły się ze względu na ograniczenia wynikające z pandemii.

Podczas realizacji Programu Senioralnego w 2021 roku reagowano na bieżąco na potrzeby dotyczące seniorów. Po konsultacjach z pracownikami socjalnymi oraz Starszym Opiekunem Osób Starszych dokonano zakupu paczek dla seniorów. Paczki zawierały najpotrzebniejsze artykuły gospodarstwa domowego, w tym: pościel, kubek termiczny, artykuły artystyczne, gry oraz produkty spożywcze. W okresie świątecznym przekazano 25 paczek seniorom korzystającym z usług opiekuńczych oraz uczestniczącym w zajęciach Klubu Seniora w Bieszkowicach.

Pracownicy socjalni wraz ze starszym opiekunem osób starszych zatrudnieni w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie systematycznie podnoszą swoje umiejętności i kwalifikacje w zakresie pracy z osobami starszymi poprzez uczestniczenie w szkoleniach w trakcie których poszerzają wiedzę w zakresie podnoszenia jakości pracy, konieczności monitorowania sytuacji osób starszych, zwłaszcza samotnych i niepełnosprawnych. Pracownicy wymieniają się również między sobą informacjami oraz udzielają wsparcia merytorycznego swoim mniej doświadczonym współpracownikom.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie systematycznie współpracują również z innymi jednostkami organizacyjnymi i pomocniczymi gminy, wieloma instytucjami, placówkami, organizacjami społecznymi i pozarządowymi realizującymi zadania na rzecz wspierania osób starszych, tj. Biblioteką i Centrum Kultury Gminy Wejherowo, Przedszkolem Publicznym w Bolszewie, Sołtysami celem zwiększenia uczestnictwa tych osób w życiu społecznym, promowania pozytywnego wizerunku seniorów, a także promowania zdrowia i działań edukacyjnych.

3. PODSUMOWANIE

Analiza działań podejmowanych w ramach Programu Senioralnego dla Gminy Wejherowo na lata 2021-2024 wskazuje na chęć partycypacji seniorów w podejmowanych projektach edukacyjnych czy integracyjnych również o znaczeniu międzypokoleniowym. Należy wskazać, iż podejmowane działania spotkały się z aprobatą osób starszych, dlatego wskazane jest rozwijanie idei wspierania osób starszych, celem przeciwdziałania marginalizowania problemów tej sporej pod względem liczebności zbiorowości.

Z doświadczeń płynących z pracy środowiskowej GOPS wynika, że na terenie naszej gminy mieszkają osoby, które są całkowicie lub częściowo odcięte od kontaktów społecznych, dla których możliwość wyjścia z domu i spotkania się z innymi ludźmi byłaby czynnikiem niezwykle korzystnym, pozwalającym lepiej funkcjonować na co dzień i dłużej utrzymać poprawne samopoczucie oraz zdrowie. Zachodzi konieczność realizacji działań ukierunkowanych na szeroko pojętą aktywizację seniorów gdyż statystyczne wydłużenie życia ludzi sprawia, że wzrost populacji osób starszych w najbliższych latach nie zmieni się, a będzie się pogłębiać. Dlatego też nadrzędna staje się potrzeba systematycznego reagowania, poprzez wprowadzanie innowacyjnych i efektywnych rozwiązań w oparciu o potrzeby seniorów, których problemy osobiste i społeczne, mogą być mniejsze, pod warunkiem, że osoby te przez jak najdłuższy okres czasu zachowają swoją aktywność.

W trudnym czasie w związku z trwającą epidemią COVID -19 niestety działalność usługowa tut. Ośrodka skierowana do osób starszych była w znacznym stopniu okrojona, ale jako priorytetowo traktowano podejmowanie działań informacyjnych, a w przypadku konieczności podejmowano działania zaradcze. W dobie pandemii w szczególności zwracano uwagę na informacje uzyskane ze środowiska

lokalnego w zakresie potrzeb seniorów, poprzez monitoring osób i rodzin objętych usługami, świadczeniami, stały kontakt z sołectwami czy organizacjami pozarządowymi. Udzielone wsparcie skupiało się na organizacji usług związanych z dostarczaniem czy zakupem niezbędnych artykułów spożywczych, czy kontaktach z rodzinami w celu pomocy w zapewnieniu lub organizacji opieki. Wypracowane standardy będą w przyszłości wykorzystywane do organizacji usług w miejscu zamieszkania. Warto podkreślić, iż działania tutejszego Ośrodka ukierunkowane są szczególnie na wspieranie, a nie wyręczanie rodziny w opiece nad osobami starszymi i zależnymi.

Należy przyznać, że działalność tutaj. Ośrodka ogranicza się często do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych – zapewnienia minimalnych środków pozwalających na egzystencję przekazywanych w formie zasiłków, bieżącej pomocy świadczonej w miejscu zamieszkania przez pracowników socjalnych lub pielęgniarki środowiskowe, finansowanie pobytu w placówkach. Beneficjenci nie mają możliwości skorzystania z usług związanych z zaspokajaniem potrzeb wyższego rzędu. Po drugie, w ramach podejmowanych działań marginalizuje się społeczny aspekt pomocy. Podopieczni nie są aktywizowani, nie mają możliwości integrowania się z innymi, wreszcie – często brak im towarzystwa. Niedoceniany jest również aspekt więzi społecznych, zarówno w ujęciu między jak i wewnątrzgeneracyjnym. W tym aspekcie szczególne znaczenie mają działania podejmowane przez organizacje społeczne, wolontariuszy oraz organizacje kościelne, a współpraca w/w instytucji stanowi jeden z głównych elementów wsparcia osób starszych.

Uchwalony program na lata 2021-2024 stanowi kontynuację działań zapoczątkowanych w Programie Senioralnym dla Gminy Wejherowo na lata 2018-2020. Doświadczenia zebrane podczas realizacji pierwszej edycji programu stanowiły podstawę do planowania działań w kolejnych latach. Program Senioralny dla Gminy Wejherowo na lata 2021-2024, tak jak poprzedni Program za działanie priorytetowe wskazuje dążenie do poprawy komfortu i jakości życia osób starszych oraz rozwój lokalnej sieci wsparcia społecznego.

Celem nadrzędnym Programu jest poprawa jakości życia osób starszych poprzez uzyskanie wsparcia w utrzymaniu samodzielności i niezależności oraz włączeniu się w aktywizację społeczną i integrację ze środowiskiem lokalnym, który w szczególności skupiać się będzie na zwiększeniu różnorodności i poprawie jakości oferty edukacyjnej dla osób starszych. Rekomenduje się dbałość o tworzenie warunków dla integracji wewnątrz- i międzypokoleniowej osób starszych przy wykorzystaniu istniejącej infrastruktury społecznej w celu wzrostu partycypacji społecznej osób starszych i podejmowania działań na rzecz zwiększenia udziału seniorów w życiu społecznym.

W kolejnym okresie również podejmowane będą działania zwiększenia dostępności, podniesienia jakości usług społecznych oraz wspierania działań na rzecz samopomocy i samoorganizacji osób starszych.